

Ermita de Sant Martí de Rovinyó

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Muntanya del Farell, a la capçalera de la riera de codonys, a 2,5 km de Caldes de Montbui
Emplaçament	Km. 2,3 de la carretera de Caldes a Sant Sebastià, pista forestal cap al Mas Pascol
Alçada:	340
Coordenades:	
Latitud:	41.641
Longitud:	2.14085
UTM Est (X):	428448
UTM Nord (Y):	4610275

Classificació

Número de fitxa	08033 - 59
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Romànic
Segle	XI
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Dessacralitzada. Actualment el seu interior està en molt mal estat de conservació, essent utilitzat com a magatzem. Els frescos estan en molt mal estat i la pica d'aigua beneïda és utilitzada com a paperera i cendrer.
Protecció	Legal
Observacions protecció:	Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Número inventari	Sí (IPA 28483)
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil

Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 015A00048
Autoria de la fitxa	Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa:	dv., 19/09/2008 - 02:00

Descripció

Ermita que consta d'una sola nau amb absis. La coberta és a doble vessant amb teula àrab. La coberta de l'absis també és de teula àrab. La nau és de planta rectangular i és coberta amb una estructura de fusta, de la qual es desconeix les característiques perquè actualment està tapada per una volta de maó pla que hi ha al cel ras. L'absis és de planta semicircular i està cobert per una volta d'un quadrant d'esfera. Aquest absis s'obre a la nau mitjançant un doble reclau, que forma un arc intermedi, entre l'absis i la nau, que és més ample. A la façana de migdia hi ha tres contraforts fets de pedra i maó. Damunt de la coberta, orientat a ponent, resta encara de peu un campanar d'espadanya, sense la campana.

Dels elements originals de la il·luminació de l'edifici només resta la finestra (actualment tapiada) de l'absis. Sembla que és de doble esqueixada i té un arc de mig punt fet amb petites dovelles. Actualment hi ha dues finestres més, però de construcció molt més moderna, una situada a migdia i l'altra al mur de tramuntana de la nau. La porta, tot i que deu mantenir l'emplaçament original, ha estat totalment modificada.

Es pot observar dues etapes constructives; la primera correspondria gairebé a tot el cos de la nau, que va des del mur de ponent fins a prop de l'absis, on l'aparell dels murs és fet "d'opus spicatum", i la segona a la resta de la nau, aproximadament 1,30m., junt amb l'absis, on les pedres presenten una disposició en filades horitzontals molt regulars.

L'aparell en "opus spicatum" és present tant a l'exterior com a l'interior i fins una alçada d'uns 2,80m. És format per pedres primes i llargues, de mida considerable, disposades en forma d'espina de peix i anivellades de tant en tant per filades horitzontals. Les pedres no presenten cap mena de treball i estan preses per un morter de calç molt pobre. L'aparell de la part de la nau que toca a l'absis, i l'absis mateix, són fets amb pedra de paredar simplement escairada a toc de maceta i disposada en filades horitzontals força uniformes.

Observacions:

Ermita anomenada també Sant Martí de Pascol, Sant Martí de Ravinno, Sant Martí de Pasqual.

Història

L'ermita pertany al Mas Pascol, situat a la capçalera de la riera de Codonys. Documentada l'any 1093. Fou restaurada el segle passat però actualment amenaça de ruïna.

Segons Ramon Vall (1977), les seves característiques arquitectòniques li atribueixen un origen anterior al segle XI, en la pignoració feta per un tal Guillem i la seva esposa Arsenda d'un alou situat "in loco que dicunt Santi Martini de Rovinno". La capella és documentada amb el nom de Rovinyó fins al segle XVIII, en què canvia i pren el dels propietaris del mas a què pertanyia, els Pasqual; l'any 1771 ja es troba anomenada com a Sant Martí del Pasqual, apel·latiu que amb el temps ha esdevingut "del Pascol". Consta també que l'any 1775 Miquel Pasqual de Rovinyó va fer renovar l'arc del campanaret de cadireta que, en un moment que es desconeix, s'havia incorporat al temple primitiu. D'altres petites reformes a càrrec sempre els propietaris del mas del Pascol es tenen documentades els anys 1808 i 1860.

Bibliografia

- ADELL I GISBERT, Joan-Albert. (1986). L'arquitectura romànica. Col·lecció: coneguem Catalunya. Pàgs.75. Els llibres de la frontera, 16. Barcelona.
- BARRAL I ALTET, Xavier. (1984a). Sant Cugat Salou (o del Racó), dins Catalunya Romànica. Fundació Enciclopedia Catalana; volum XI, pàgs. 345. Barcelona.
- GARCIA I CARRERA, R. (1986). Esglésies i Capelles romàniques de Caldes de Montbui, Pàgs.27-30. Editorial Egara.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. (2008). Inventari del Patrimoni Cultural i Immobile de Catalunya. Caldes de Montbui (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Barcelona, maig de 2008.Terrassa.
- MOREU-REY,E. (1962). La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històricde noms de lloc i de persona. Editorial Teide. Barelona.
- VALL-MASVIDAL, Ramon. (1983). El romànic del Vallès, pàg. 168. Ed. AUSA. Sabadell.
- WHITEHILL, Walter Muir. (1974). L'art romànic a Catalunya, segle XI, pàgs. 48-49. Edicions 62 (primera edició 1941). Barcelona.

